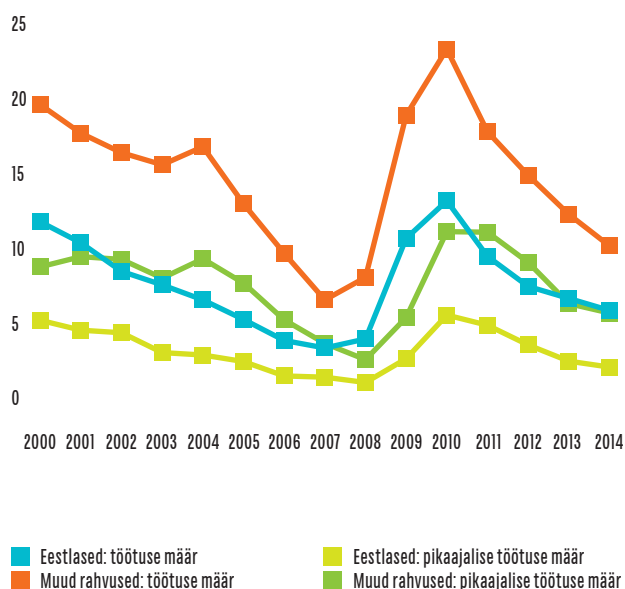

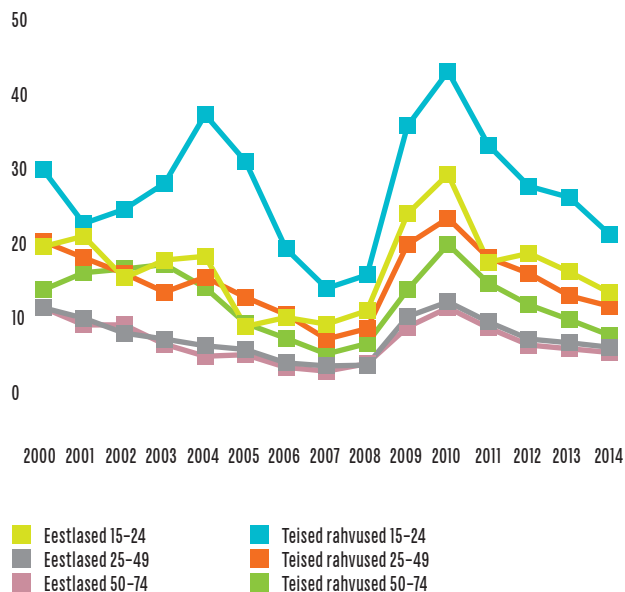
TÖÖTURG

Tööturu üldised suundumused näitavad võrreldes majanduskriisi aegse perioodiga paranemise märke. Samas on rahvustevahelised erinevused tööturul pigem suurenenud. Isegi hea eesti keele oskus ei ole suutnud muude rahvuste võimalusi tööturul eestlaste omadega võrdsustada. Kui erinevused majanduskriisi eelsel perioodil olid suhteliselt väikesed, siis kriisist toibumine on olnud märgatavalt edukam eestlaste jaoks. Muude rahvuste esindajate tööturuseisundit peegeldavad näitajad on endiselt kehvemad kui kriisieelsel perioodil. Samuti on kriisi tagajärjel rahvustevahelised erinevused majandusliku olukorra näitajate osas oluliselt suurenenud.

Töötuse ja pikaajalise töötuse määrad rahvuste lõikes, 2000-2014, % (Statistikaamet)

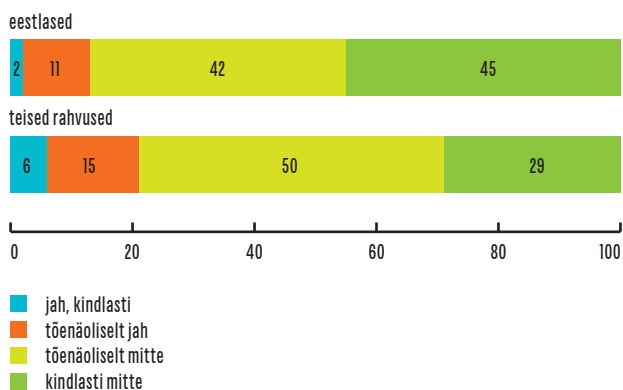

Töötuse määrad rahvuste lõikes, % (Statistikaamet)

Inimeste majandusliku aktiivsuse osas on arengud olnud vastassuunalisteks: eestlaste tööjõus osalemise määr on majanduskriisi kõige ebasoodsamast – 2010. aastast – alates pidevalt kasvanud, muude rahvuste puhul aga langenu. Nii ilmnes aastaks 2014 Eesti tööturu puhul üsna ebatavaline olukord, kus eestlaste majanduslik aktiivsus (68,9%) ületas muude rahvuste oma (66,1%).

Tajutav töökaotuse risk erinevates rahvusgruppides, % (Integratsiooni monitoriing 2015)

Eesti tööturul on täheldatav selge keelelis-rahvuslik eraldatus, kusjuures integratsiooni monitoriingute andmetel on see viimastel aastatel pigem isegi suurenenud. Muude rahvuste esindajate hinnangud oma võimalustele tööturul on oluliselt madalamad kui eestlastel. Eesti Tööjõu-uuringute andmed kinnitavad, et neil pessimistlikumatel hinnangutel on reaalne alus. 2007. aastal oli noorte (15–24 a) eestlaste tööpuudus 8,7% ja muust rahvusest noortel 13,5%, 2014. aastal olid vastavad näitajad 12,9% ja 20,7%.

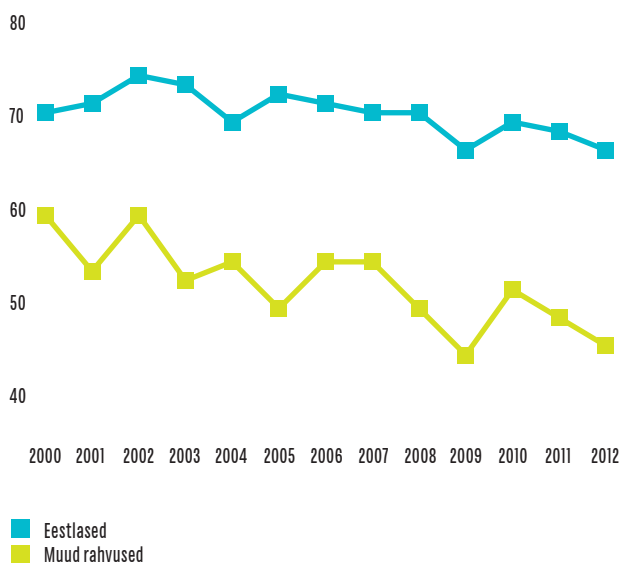
Regioniti on segregeerituse ulatus suhteliselt erinev, mis on tingitud elanikkonna rahvuslikust koosseisust. Siiski on ka Tallinnas rahvuspõhine eraldatus tööturul väga selge: enamik eestlasi (69%) töötab kollektiivides, kus vaid üksikud töökaaslased on muust rahvusest, pisut alla poole teiste rahvuste esindajatest aga kollektiivides, kus enamuse moodustavad mitte-eestlased. Ida-Virumaal elanikkonna rahvusliku koosseisu tõttu ei olegi teiste rahvuste esindajatel võimalik eestlastega koos töötada. Kuigi teiste Eesti regioonide puhul on rahvuspõhine segregatsioon mõnevõrra väiksem, on ka seal ligi kolmandik teisest rahvusest töötajaid koondunud kollektiividesse, kus töötavad vaid üksikud eestlased.

Teiste rahvuste puhul on mitmete eestlaste hinnanguid mõjutavate karakteristikute, nagu näiteks vanus ja haridustase, mõju oluliselt nõrgem. Nii ei aita kõrghariduse olemine muude rahvuste esindajatel oluliselt optimistlikumaks muutuda. Seetõttu ilmnevad kõige suuremad erinevused rahvuste vahelistes hinnangutes just kõrghariduse omandamise korral, viidates klaaslae efekti tajumisele teiste rahvuste poolt. Ka eestlaste ja muust rahvusest elanikkonna vaheliste

sissetulekuerinevuste peamiseks põhjuseks on kõrgharidusega muudest rahvustest isikute tunduvalt väiksem esindatus kõige suuremate sissetulekutega tulugrupis, mis võib viidata teiste rahvuste haritud esindajate takistatud juurdepääsule kõige enam tasustatud ametikohtadele. Klaaslae efekti mõju kandub ka kõige suuremate edu eeldustega teistest rahvusest töötajatele. Eesti Tööjõu-uuringu 2014. aasta andmetel on teistest rahvustest kõrghariduse ja hea eesti keele oskusega Eesti kodanike tõenäosus töötada juhina või tippspetsialistina oluliselt väiksem võrreldes kõrgharidusega eestlaste tõenäosusega.

Juhtide ja tippspetsialistide osakaal kõrgharidusega töötajate seas rahvuste lõikes, 2000–2012, % (Eesti Tööjõu uuringud, autorite arvutused)

2011. aasta integratsiooni monitooringu aruandes toodi samuti ühe probleemina välja just haritud vene emakeelega inimeste eestlastega võrreldes tagasihoidlikumaid tööturu võimalusi. Seega ei ole klaaslae efekti osas toimunud olulisi muutusi.

Positiivne on, et võrreldes 2008. aastaga on oluliselt vähenenud nende vastajate protsent, kes on kokku puutunud tööalase rahvus- või emakeelepõhise diskrimineerimisega. Kui 2008. aastal oli 37% muude rahvuste esindajatest sellega isiklikult kokku puutunud ja vaid 13% oli neid, kes ei olnud sellest ka kuulnud, siis 2015. aastaks on diskrimineerimist kogenute osakaal muude rahvuste esindajate seas kahanenud 12%-ni ning 53% neist ei ole ka kuulnud konkreetsetest juhtumistest.

Töötute valmisolek asuda tööle, mis eeldab nende olemasolevast madalamat haridustaset, 2000–2012, % (Eesti tööjõu uuringud, autorite arvutused)

